

Scheelzien en een lui oog (amblyopie)

Scheelzien is een afwijking van de stand van de ogen die meestal op kinderleeftijd ontstaat. De ogen kijken hierbij niet in dezelfde richting. Scheelzien kan verschillende oorzaken hebben. De informatie in deze folder gaat alleen over die vormen van scheelzien waarbij beide ogen wel goed alle kanten op kunnen bewegen.

Bij kinderen die scheelzien, kan een lui oog (amblyopie) ontstaan. Het oog kan dan niet scherp zien. Als scheelzien al op jonge leeftijd wordt behandeld, kan een lui oog worden voorkomen.

Oorzaken

De beelden uit beide ogen komen in de hersenen samen tot 1 beeld. Deze samenwerking van de ogen ontwikkelt zich in de eerste 6 tot 7 levensjaren. Deze ontwikkeling kan verstoord raken, onder andere door:

- Erfelijke aanleg.
- Medische problemen in de periode rond de geboorte.
- Een hoge plussterkte (verziendheid/niet goed dichtbij kunnen zien).
- Een groot sterkteverschil tussen beide ogen.

Het lui oog (amblyopie)

Bij scheelzien is er ook kans op dubbelzien. Op jonge leeftijd is die kans heel klein omdat het beeld van het afwijkende oog in de hersenen wordt onderdrukt.

Als dit een tijd achter elkaar gebeurt, ontwikkelt het scherpzien van dit oog zich niet. Dat wordt ook wel een lui oog genoemd. Dit kan al op zeer jonge leeftijd ontstaan en het gaat niet vanzelf over. Het kan wel worden behandeld als daar op tijd mee wordt begonnen, in elk geval vóór het 8e levensjaar.

Als het scheelzien pas op oudere leeftijd ontstaat, is de kans op een lui oog klein, maar is de kans op dubbelzien groter. Het beeld van het afwijkende oog kan dan minder gemakkelijk worden onderdrukt. Vaak wordt dan 1 oog dichtgeknepen, wordt de hand voor het oog gehouden of klaagt iemand over dubbelzien. Dit kan onzekerheid bij bewegen geven, bijvoorbeeld ergens naast grijpen of moeilijk afstand kunnen inschatten.

Onderzoek

Een grote scheelziensafwijking is duidelijk zichtbaar. Kleine afwijkingen vallen niet of nauwelijks op, maar kunnen wel dezelfde gevolgen hebben. Een kleine afwijking kan alleen door gericht onderzoek worden ontdekt.

De afwijking kan dan al langere tijd bestaan, waardoor er sprake kan zijn van een zeer slechtziend lui oog.

Op veel consultatiebureaus worden de ogen volgens een vast programma nagekeken. De arts op het consultatiebureau kan doorverwijzen naar de orthoptist. Deze onderzoekt en behandelt onder andere de stand en de samenwerking van de ogen. Het onderzoek duurt ongeveer 1 uur en bestaat uit de volgende onderdelen:

- Beoordelen van de stand van de ogen.
- Meten van de gezichtsscherpte.
- Beoordelen of er een bril nodig is. Hiervoor worden de pupillen met oogdruppels wijder gemaakt. De druppels moeten 30 minuten inwerken en zijn gemiddeld na 24 uren uitgewerkt.
- Bekijken van de binnenkant van de ogen met een lampje.

Behandeling

De behandeling van scheelzien en/of van een lui oog kan lang duren. Meestal wordt eerst het luie oog behandeld. Als dat niet voldoende helpt, kan er een oogspiercorrectie worden gedaan.

Behandeling van het luie oog

De behandeling kan bestaan uit:

- Afdekken of afplakken van het goede oog, om het zien van het luie oog te verbeteren.
- Voorschrijven van een bril:
 - om het beeld dat het luie oog ontvangt maximaal scherp te krijgen.
 - bij een hoge plussterkte. Dat kan een verbetering van de oogstand geven.
- Oogdruppels gebruiken.

De oogspieroperatie

Bij een oogspieroperatie worden de oogspieren aan de buitenkant van de oogbol verzwakt of versterkt door ze te verplaatsen of in te korten. Dit kan aan 1 of aan beide ogen gebeuren.

Deze ingreep wordt gedaan in dagbehandeling. Bij jonge kinderen wordt altijd narcose gegeven. Zie voor meer informatie de folder "Scheelziensoperatie".

Bij scheelzien op oudere leeftijd is het niet altijd wenselijk om een oogspieroperatie te doen. De hersenen kunnen zich zo goed aangepast hebben aan de schele oogstand dat een operatie tot dubbelzien kan leiden.

Contact

Hebt u nog vragen? U kunt deze het beste stellen aan de orthoptist.

U kunt ook bellen met de polikliniek Oogheelkunde. De polikliniek is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag tussen 08:30 en 16:00 uur.

T: 0515 - 48 81 53. Volg het keuzemenu.

Antonius Ziekenhuis

Bolswarderbaan 1, Sneek

T 0515 - 48 88 88

Urkerweg 4, Emmeloord

T 0527 - 62 04 60

Urkerweg 1, Emmeloord

T 0527 - 48 87 77

Thuiszorg Zuidwest Friesland

Bolswarderbaan 3, Sneek

T 0515 - 46 11 00

www.mijnantonius.nl